

† Farský list

Číslo 18 31. august 2008

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Rok apoštola Pavla - DRUHÝ LIST KORINTĀNOM

Tento Pavlov list podnietili mimoriadne okolnosti, lebo jeho prvý list korintským veriacim vyvolal napätie medzi Korint'ami a apoštolom. Pre správne pochopenie polemického a apologetického tónu a obsahu Druhého listu Korint'anom treba najprv na základe údajov tohto spisu zrekonštruovať vývin udalostí a celkovú situáciu v korintskom cirkevnom spoločenstve, ktoré tvoria pozadie tohto listu.

Do Korintu medzi kresťanov prišli judaistickí (židovčiaci) misionári. Vyhlasovali sa za apoštolov, predkladali odporúčajúce listy, vystatovali sa mimoriadnymi charizmatickými darmi a všemožne sa snažili zdiskreditovať pred veriacimi Pavla a jeho apoštolskú autoritu (porov. 2 Kor 1,12 - 2,17; 10,7; 11,6.13.23). Pavol v snahe zabrániť ich škodlivému vplyvu a obnoviť poriadok urobil z Efezu »bleskovú návštevu« do Korintu (porov. 2 Kor 12,14; 13,1). Nepodarilo sa mu však presvedčiť korintských veriacich, aby týchto agitátorov odmietli (porov. 2 Kor 10,1.10; 11,21). Naopak, jeden člen komunity sa proti nemu verejne postavil a urazil ho. Rozhorčený a zarmútený Apoštol sa vrátil do Efezu a napísal odtiaľ korintským kresťanom „vo veľkom súžení a úzkosti srdca, cez mnoho sĺz“ list (porov. 2 Kor 2,3.5-11; 7,8-12), v ktorom ich žiada, aby vinníka potrestali a aby sa postavili proti judaistickým votrelcom. Zároveň poslal do

Korintu Títa, aby urovnal spory, pomohol Korint'anom zmieriť sa s Apoštolom (porov. 2 Kor 2,12; 7,5 n.) a urýchlil zbierku pre chudobných v Jeruzaleme (porov. 7,13 n.; 8,6). Pavol pre závažné okolnosti urýchlil svoj odchod z Efezu a prišiel do Troady, kde mal dohovoréné stretnutie s Títom (porov. 2 Kor 2,12 n.). Keď ho tam nenašiel, vybral sa za ním do Macedónska. Títus mu podal potešiteľné správy. Pavlov list našiel veľkú ozvenu a priviedol väčšinu Korint'anov k pokániu. Ten, čo ho urazil, bol potrestaný (porov. 2 Kor 2,5-11.12 n.; 7,2-16) a plánovaná zbierka sa už koná. Pavol hneď napísal tento Druhý list Korint'anom, adresovaný kresťanom v celom Achájsku. Bolo to pravdepodobne ešte na jeseň r. 57 v Macedónsku (vo Filipách?). Apoštol poveril Títa, aby list zanesol do Korintu a pripravil tam jeho návštevu, počas ktorej chcel urobiť v cirkevnej obci definitívny poriadok a uplatniť svoju apoštolskú autoritu

Pospájaj

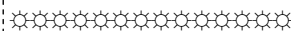

Maliar dokončí fresku v kostole farár si so záľubou obzerá to umenie a zrazu sa zháči:

- A toto čo ste namaľovali?!?

Anjela so šiestimi prstami?!? Už ste vari videli anjela so šiestimi prstami?

- Nie,- odvetí pokojne maliar, - A vy ste hádam videli anjela s piatimi prstami?

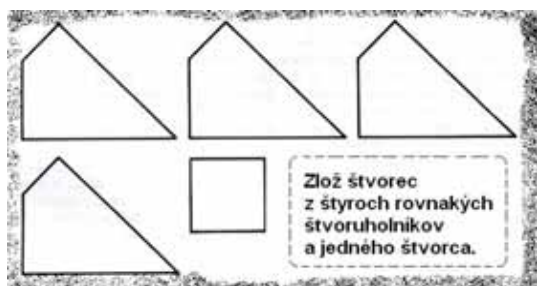
Priznajte, kto je spolupáchatel? Svojho brata neprezradím za nič na svete!

Z piatich len štyri

Premiestnite tri zápalky tak, aby ostali iba štyri štvorce.

Hlavolam

Vydáva

Gréckokatolícka cirkev

Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov

internet: www.grkat-sekčov.ske-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk

tel.: 051/7725 540

tlač: A-media, sro., Reimanova 8, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 3 sk

Neprešlo jazykovou úpravou

a práva (porov. 2 Kor 13,1-10; pozri aj 7,2-16; 12,14-21; 13,1-4).

List je veľmi dôležitý najmä pre správy o Pavlovi i o korintskej kresťanskej obci a pre teologickú náplň. Sú v ňom autobiografické údaje o Apoštolovi (súženia, obavy, životné peripetie, vízie, choroby, protiventvá, nebezpečenstvá atď.) a o jeho vynikajúcej osobnosti, ktorá sa prejavila v rôznych protikladných životných situáciách. Pavol bol zároveň mystikom i mužom činu, teológom i misionárom, zakladateľom i organizátorom kresťanských obcí, pastierom i duchovným vodcom, rečníkom i diskutérom. Pavlove »vyznania« v hl. 11-12 patria pre ich úprimnosť a dojímavosť medzi najkrajšie state biblickej literatúry.

List poskytuje aj obraz o kresťanskej obci v Korinte, v ktorej sa odohráva proces hlbokéj a radikálnej inkarnácie Kristovho posolstva v pohanskom prostredí a v helenistickej kultúre so všetkými rizikami a následkami. List svedčí o kríze mladej cirkvi (Skutky apoštolov sa o nej vôbec nezmiňujú), o podvratnej činnosti

judaizátorov, ktorí ohrozovali jednotu Cirkvi a čistotu evanjeliového posolstva, ale aj o vitalite viery korintských kresťanov, vnímavých na podnety Ducha Svätého a na jeho charizmy.

Z teologického hľadiska sú veľmi dôležité viaceré zjavené pravdy, ktoré Pavol v liste zdôraznil alebo hlbšie teologicky spracoval, napr. známa trojčná formula (13,13), individuálna eschatológia (5,1-10), teológia apoštolskej služby (2,14 - 4,6), ekumenická funkcia apoštolátu (hl. 8-9), reлектúra Starého zákona vo svetle Novej zmluvy (hl. 3) atď. Osobitne treba zdôrazniť, že ak Pavol v Prvom liste Korint'anom vyložil kristológiu kríža, v Druhom liste podal ekleziológiiu kríža: Cirkev pokračuje na »krížovej ceste« svojho zakladateľa Ježiša Krista v nádeji, že bude mať účasť aj na jeho sláve, keď príde v posledný deň (parúzia).

Druhý list Korint'anom sa vyznačuje pútavým dynamickým štýlom a výstižnými, silnými výrokmi; niektoré z nich sa stali slávnymi (napr. 3,6; 3,17; 8,9; 12,9; 12,10 atď.). Možno povedať, že Pavol nenapísal nič výrečnejšie a nič dojímavejšie, ako je tento list: smútok i radosť, obava i nádej, nežnosť i rozhorčenie v ňom vibrujú s rovnakou energiou. Vďaka mimoriadnej schopnosti, s ktorou Pavol vie predstaviť vo svetle viery i tie najvšednejšie prípady, je Druhý list Korint'anom nevyčerpateľným prameňom zásad asketiky a mystiky.

Prevzaté z internetu, upravil oMZ.

Pre deti a všetky Božie deti

Dávid

Saul stratil Božiu priazeň pre svoju neposlušnosť. Samuel pomazal za kráľa mladučkého Dávida z Betlehema, ktorý po Saulovej nešťastnej smrti zasadol na kráľovský trón. Ešte v časoch, keď bol iba Saulovým zbrojnošom vyhral boj nad Filištíncami. Premohol iba prakom ich hrdinu Goliáša, načo sa všetci Filištínci dali na útek. Ľud ospevoval Dávida. To sa veľmi nepáčilo Saulovi. Začal Dávida nenávidieť. Pokúsil sa ho zabiť. Dávid utiekol a skrýval sa. Saul ho však prenasledoval. V noci, keď Saul spal v jaskyni, Dávid sa dostal nepozorovane až k nemu. Mal možnosť ho zabiť. Ale neurobil to, lebo si ctí kráľa, Pánovho pomazaného. Len mu zobral kopiju, krčah a kúsok z plášt'a. To bol pre Saula dôkaz, že Dávid nie je jeho nepriateľom. Po tomto čine milosrdenstva prestal Saul prenasledovať Dávida.

Po Saulovej smrti Dávid spravoval krajinu od roku 1012 do roku 972 pred Kristom. Bol slávnym vládcom. Jeruzalem urobil hlavným

Zmiluj sa, Bože, nado mnou pre svoje milosrdenstvo. (Ž 51)

Zapamätaj si

1. Kto nastúpil na kráľovský trón po Saulovi? Dávid.
2. Prečo mohol Boh hojne požehnávať Dávida? Dávid vedel byť pokorný a dôverovať Bohu.
3. Odpúšťa Boh aj veľké previnenia? Áno, ak človek robí pokánie.

mestom. Dal v ňom vystavať kráľovský palác i Svätý stánok, v ktorom uložili posvätnú schránku – archu zmluvy. Izraeliti ju zhotovili na slovo Mojžiša počas putovania na púšti. Boli v nej tabule Desatora, nádoba s mannou a Mojžišova palica. Na nádvorí stánku sa ľud modlil, prinášal obety a spieval piesne a žalmy. Mnohé z nich zložil sám Dávid. Kniha žalmov obsahuje 150 žalmov.

Ani slávny Dávid nebol bez chyby. Často sa spomína jeho hriech, keď si zažiadal ženu svojho dôstojníka Uriáša. Aby zakryl svoj hriech, urobil ešte väčší. Dal postaviť Uriáša do prvej línie, aby zomrel. Prorok Nátan v mene Božom karhá kráľa pre tento hriech. Dávid sa spamätá a robí veľké pokánie. Áno, aj v pokání vedel byť veľký. Bol kráľom, ktorý sa veľmi usiloval pridržovať sa Boha. Boh ho obdaroval aj prorockým duchom. V žalmoch predpovedal veľa vecí o Mesiášovi. A keďže Kristus sa, podľa predpovedí Písma, narodil z rodu kráľa Dávida, volali ho aj Syn Dávidov.

4. Aké veľké prisľúbenie dostal kráľ Dávid?

Prisľúbenie, že z jeho rodu bude Mesiáš.

Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi aj na zemi aj v podsvetí a aby každý jazyk vyznával: „Ježiš Kristus je Pán!“ na slávu Boha Otcá“ (Fil 2, 8-11).

**Program odpustovej slávnosti
gréckokatolíckej farnosti Povýšenia sv. Kríža,
Prešov-Sekčov**

Streda 10. septembra 2008

17:15 sv. liturgia

kazateľ: o.PaedDr. ThLic. Martin Zlacký, farár Prešov-Sekčov

18:30 Moleben k najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu

Štvrtok 11. septembra 2008

17:00 Akatist k presvätej Bohorodičke

18:00 Sv. liturgia

kazateľ: o.Mgr. Ľuboš Kohút, správca farnosti Abranovce

19:00 Moleben k bl. Vasilovi Hopkovi

Piatok 12. septembra 2008

7:30 – 16:30 Adorácia, Eucharistická pobožnosť

17:00 Križová cesta

18:00 Sv. liturgia

kazateľ: o.ThDr. Peter Borza, PhD., správca farnosti Ľutina

19:00 Moleben k bl. Pavlovi Petrovi Goidičovi

Sobota 13. septembra 2008

7:30 Sv. liturgia

kazateľ: o.Dipl.- Theol. Univ. Milan Kašperek, kaplán Prešov-Sekčov

8:30 Moleben k presvätej Bohorodičke

17:00 Veľká večiera

Nedeľa 14. septembra 2008

8:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovansky), myrovanie

10:00 Sv. liturgia (slovensky)

kazateľ: o. Mgr. Emil Lechman, správca farnosti Klenov

myrovanie, obchod okolo chrámu

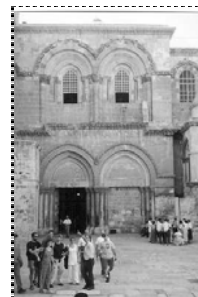
Farské aktuality

- od stredy 03.09.2008 budú v našom farskom chráme sv. liturgie aj ráno v čase o 6:50 a to v pondelky, stredy a piatky. Zatiaľ sa budú sláviť v slovenskom jazyku, neskôr sa môžu aspoň niektorý deň sláviť v cirkevnoslovanskom jazyku. Ôsmeho a pätnásteho septembra (pondelok) budú ráno sv. liturgie o 8:00 cirkevnoslovansky, o 6:50 nebudú;

- taktiež prosím nahlásiť deti na prípravu na prvé sv. prijímanie čím skôr, v stredu 03.09.2008 o 16:30 bude prvé stretnutie s deťmi a aspoň s jedným rodičom alebo starším rodičom, či starším súrodcom.

Pamiatka založenia Chrámu Vzkriesenia Krista – 13. september

V roku 66 po Kristovi vypuklo známe židovské povstanie proti rímskej nadvláde. Cisár Nero (54 – 68) poslal na jeho potlačenie vojsko pod vedením veliteľa Vespaziána. Keďže sily protivníkov neboli rovnocenné, už v prvej bitke zahynulo približne štyridsaťtisíc Židov a Rimania veľmi rýchlo dobyli Galileu. Keď sa novým cisárom stal uvedený Vespazián (69 – 79), ďalším vedením boja bol poverený jeho syn Títus. On Jeruzalem s vojskom obkľúčil a napokon v roku 70 po Kristovi porazil, pričom zahynul približne jeden milión Židov. Jeruzalemský chrám bol vypálený a mesto bolo zničené, takže po ňom nezostal ani kameň na kameni, ako to kedysi predpovedal náš Pán Ježiš Kristus (Lk 19, 44). S výnimkou jediného dňa v roku, aj to výlučne za poplatok, bol Židom pod trestom smrti zakázaný dokonca vstup doň.

Po ďalšom neúspešnom židovskom povstaní v rokoch 132 – 135 pod vedením domnelého mesiáša Bar Kochbu dal rímsky cisár Hadrián (117 – 138) postaviť na ruinách Jeruzalema celkom nové mesto s názvom *Aelia Capitolina*. Zároveň dal zneuctiť prakticky všetky posvätné miesta kresťanov. Kristov hrob prikázal zasypať a umiestniť nad neho sochu hlavného pohanského boha Dia. Na vrchu Golgota, kde bol Ježiš svojho času ukrižovaný, dal postaviť pohanský chrám zasvätený bohyni rozkoše Venuši. Dokonca aj v neďalekom Betleheme dal na mieste, kde sa Ježiš Kristus narodil, postaviť pohanský chrám zasvätený starogréckemu bohovi Adonisovi, ktorý zosobňoval Slnko. Na najposvätnejších kresťanských miestach sa teda prelievala krv obetných zvierat na počesť pohanských božstiev.

Po známom Milánskom edikte svätého cisára Konštantína Veľkého (306 – 337; liturgická pamiatka 21. mája spolu s matkou Helenou) z roku 313, ktorým kresťania dostali vytúženú náboženskú slobodu, sa veci začali meniť. Konštantín napísal list jeruzalemskému patriarchovi Makariovi (313 – 333), aby venoval svoju pozornosť výstavbe nového chrámu na mieste Kristovho hrobu a zároveň tam vyslal svoju matku Helenu s veľkým množstvom finančných prostriedkov, aby osobne dohliadala na všetky stavebné práce. Pod jej dohľadom boli zbúrané pohanské svätyne, bol nájdený a slávnostne povýšený svätý Kríž (liturgická pamiatka 14. septembra) a bolo očistené aj miesto Kristovho hrobu. Vyrástol tam celkom nový chrám, a to taký veľký, že pod jeho strechou sa nachádzala dokonca aj neďaleká Golgota. Pôvodne sa volal *Martyrion*, čo v preklade z gréčtiny znamená svedectvo, neskôr bol premenovaný na *Anastasis*, teda zmŕtvychvstanie, a napokon sa zaužívalo jeho súčasné pomenovanie: *Chrám Božieho hrobu*. Isteže, v dôsledku predchádzajúcich i týchto stavebných prác sa dané miesta zmenili prakticky na nepoznanie.

Pod dohľadom svätej Heleny sa vybudovali aj mnohé ďalšie kresťanské svätyne, napríklad na Olivovom vrchu, v Getsemanskej záhrade a v Betleheme. Predsa však kresťanský chrám postavený na mieste Kristovho hrobu a zmŕtvychvstania bol zo všetkých najkrajší a najväčší. Žiaľ, práce na ňom trvali tak dlho, že svätá Helena ho svojimi pozemskými očami už nevidela. Zomrela v roku 327, niekoľko rokov pred jeho dokončením.

Keď bol kresťanský chrám na mieste Kristovho hrobu a zmŕtvychvstania hotový, svätý Konštantín zvolal do Jeruzalema klérus i veriacich zo všetkých končín kresťanského sveta. Dostavili sa nielen biskupi z Bitýnie, Trácie, Cilície, Kapadócie, Sýrie, Fenície, Arábie a Palestíny, ale napríklad aj z Mezopotámie, Perzie a Egypta. Zhromaždilo sa tiež takmer nespočítateľné množstvo veriacich. Uvedená slávnostná posviacka tohto kresťanského chrámu, zaiste najvýznamnejšieho pre všetkých kresťanov celého sveta až dodnes, sa uskutočnila v desiatom roku vlády cisára Konštantína, konkrétne 13. septembra 335 po Kristovi.

Pri jeho prípadnej návšteve, ale aj počas sviatku jeho posvätenia, pamätajte na skutočnosť, že najdôležitejšou kresťanskou svätynou, v ktorej má prebývať a pôsobiť Svätý Duch, je naše vlastné telo a naša vlastná duša.

ThLic. Marcel Gajdoš

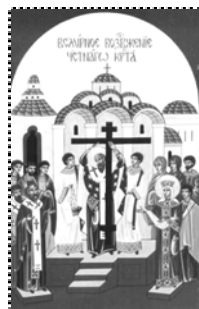
Povýšenie úctyhodného a životodarného Kríža nad celým svetom

Patrí k všeobecným javom, že človek zahŕňa zvláštnou pozornosťou všetko to, čo mu pripomína milovanú osobu, alebo čo má priamy vzťah k nej. Tak napríklad pre manžela, či manželku je snubný prsteň čímsi hodnotnejším, ako kúsok viac, či menej vzácneho kovu, pretože je symbolom vzájomnej lásky a celoživotnej vernosti. Táto všeludská citlivosť nachádza svoje miesto a osobitné prejavy aj v duchovnom živote človeka – v náboženstve.

Jedným z dôkazov toho je aj sviatok Povýšenia sv. Kríža. Kríž je totiž symbolom najväčšej lásky a s ňou spojenej obety, je spomienkou na osobu Ježiša Krista, Spasiteľa svojou smrťou na ňom a otvoril nám cestu prvých čias, aj keď pre popravu. Už sv. Pavol čo idú do záhuby, ale pre Božou mocou“ (1 Kor 1, možná v čase, keď prenasledované, či Avšak po získaní verejne prejavovať

verejná úcta kresťanov k posvätným miestam a k všetkým pamiatkam, ktoré pripomínajú osobu Ježiša Krista. Cisár Konštantín, ktorý pripisoval svoje víťazstva práve znaku kríža, ktorý podľa vnuknutia umiestnil na svoje zástavy, po prvom všeobecnom sneme v Nicei sa rozhodol postaviť kresťanský chrám na mieste Kristovho utrpenia, na jeruzalemskej Golgote. Roku 326 prišla do Jeruzalema jeho matka Helena. Na jej príkaz bol zbúraný Venušin chrám, ktorý dal na Golgote postaviť cisár Hadrián, aby tak bol obnovený prístup ku Kristovmu hrobu. Keďže v Palestíne za Kristových čias bolo zvykom zahrabávať nástroje popravu niekde poblíž miesta exekúcie, pri odkrytí Golgoty sa podarilo nájsť aj aj jamu s tromi krížmi a ceduľou s nápisom, ktorý podľa zmienok evanjelistov bol umiestnený na Kristovom kríži. ktorý z troch krížov patrili Kristovi, to sa zo samotného nálezu nedalo jednoznačne určiť. Jeruzalemský patriarcha Makarios sa vtedy s veľkou vierou rozhodol žiadať si na rozriešenie tejto otázky viditeľné znamenie Božie. Prikázal, aby nájdené pozostatky týchto troch krížov boli jeden po druhom priložené k telu istej ťažko chorej ženy. Po priložení tretieho kríža sa stav chorej náhle zlepšil a bola okamžite uzdravená. Na základe toho Makarios a všetci prítomní usúdili, že práve tento kríž je tou vzácnou pamiatkou, na ktorej Kristus priniesol svoju vykupiteľskú obetu. Zaiste, že nadšení veriaci chceli vzdať úctu tejto cennej relikvii, vidieť ju, dotknúť sa jej. Preto patriarcha Makarios sa aj s krížom odobral na Golgotu, kde bol kríž znovu vyzdvihnutý k verejnej úcte ľudu. Keď o deväť rokov neskôr – v roku 335 – bola 13. septembra posvätená veľkolepá Konštantínova Bazilika Vzkriesenia na mieste Kristovho hrobu, nasledujúci deň – 14. september – sa slávil sviatok Povýšenia sv. Kríža. Jedným zo vzácných historických prameňov, opisujúcich liturgické obrady v Jeruzaleme, je spis pútničky Etérie francúzskej Akvitánie, ktorá

a Vykupiteľa, ktorý zmieril ľudstvo s Otcom spásy. Kríž sa stal symbolom kresťanov od pohanov bol iba opovrhnutiahodným nástrojom píše, že „slovo kríža je bláznovstvom pre tých, tých, čo sú na ceste spásy, teda pre nás, je 18). Vonkajšia, verejná úcta sv. krížu nebola kresťanstvo bolo rímskou ríšou v lepšom prípade iba trpené a zaznávané. slobody Milánskym ediktom bolo možné aj úkony kresťanskej viery. Tak sa rozvinula aj

navštívila Jeruzalem v roku 386. Pri opise veľkonočných obradov uvádza aj, akým spôsobom vzdávali veriaci úctu Kristovmu krížu. „Posviackou sa volajú dni, keď chrám pod menom Martýrium na Golgote a chrám vzkriesenia postavený na Božom hrobe, boli zasvätené Bohu. Posvätenie týchto dvoch chrámov sa slávi čo najveľkolepejšie, lebo v ten deň objavili Pánov kríž. ...Tieto slávnosti trvajú týždeň.“ A na inom mieste spisu zasa: „Na Veľký piatok o ôsmej hodine ráno veriaci, čo strávili noc v Getsemanskej záhrade a už vyšli v procesii na Golgotu, aby počuli čítať pašie a biskupovu kázeň, zhromažďujú sa pred kaplnkou kríža. Biskup si sadá na katedru. Pred neho dajú stôl, prikrýty obrusom. Prinesú veľký strieborný, pozlátený relikviár, vyberú z neho kríž a nápis, ktorý položia na stôl. Biskup drží oboma rukami konce vzácneho dreva; pri jeho boju z oboch strán diakoni držia prísnu stráž, zatiaľ čo veriaci s katechumenmi predstupujú pojednom, uklonia sa, pobožkajú kríž a vzdialujú sa. Každý má možnosť dotknutia kríža a nápisu čelom a očami a hneď sa vzdialiť. Nikto nesmie po nich siahnuť rukou.“

Ako teda vidíme, už od 4. storočia v Jeruzaleme existovala tradícia týždennej úcty sv. krížu po 14. septembri, ktorá je dnes typická pre východnú cirkev i vzdanie úcty krížu zaradené do veľkopiatočnej liturgie, ako je to zvykom v západnom obrade.

História pozostatkov sv. Kríža mala aj naďalej pohnuté osudy. Časť pozostatkov bola krátko po nájdení poslaná do Ríma, kde boli uložené v Bazilike sv. Kríža. V roku 614 zasa perzský kráľ Chozroes vyplenil a dobyl Jeruzalem, pričom odviekol do otroctva značnú časť kresťanského obyvateľstva, ako aj patriarchu Zachariáša a odniesol do Perzie aj spomínaný relikviár s pozostatkami Kristovho kríža. V tom období sa byzantská východorímska ríša nachádzala v období vnútorného oslabenia a roztrieštenej administratívy. Cisár Heraklios, ktorý krátko predtým nastúpil na trón, však zmobilizoval všetky sily na zreorganizovanie krajiny a na znovuzískanie stratených území. Po šesťročnom vojnovom ťažení sa mu v roku 628 napokon podarilo definitívne poraziť perzské vojská. Perzský kráľ Kovrad Široy bol nútený podpísať mierovú zmluvu a jedným z dôsledkov bolo aj prepustenie a vrátenie relikvie sv. kríža. V roku 630 bol sv. kríž vrátený do Jeruzalema a cisár Heraklios ho chcel osobne zaniest' na Golgotu. Keď sa však, nesúc relikviu, priblížil k posvätným miestam, akoby ho zadržovala akási neviditeľná sila, takže sa nemohol pohnúť. Vtedy k nemu pristúpil patriarcha Zachariáš a povedal: „Hľa, ty kráčaš vo svojich cisárskych šatách a Kristus bol biedne zaodiaty. Ta máš na hlave drahocenný diadém a on bol ovenčený trňovou korunou, ty ideš obutý a on tu kráčaľ bosý.“ Vtedy sa cisár zbliekol z kráľovských šiat, zobul sa a takto v prostom rúchu a na boso vyniesol kríž na Golgotu, kde bol opäť povýšený k verejnej úcte nábožných veriacich. Ten istý cisár Heraklios však o niekoľko rokov na to prikázal priniesť pozostatky sv. kríža do Konštantínopolu, pretože Jeruzalem už ohrozovali Arabi, šíriaci islam. Nie je možné ďalej detailne sledovať osudy jednotlivých častí pozostatkov sv. kríža a nakoniec to nie je ani samo o sebe najdôležitejšie.

Tento krátky historický prehľad nám však môže pomôcť lepšie pochopiť zmysel sviatku sv. Kríža. Veď hoci drevo Kristovho kríža je zaiste vzácnou pamiatkou a relikviou, pri vzdávaní úcty každému krížu, klaniame sa v prvom rade samotnému Kristovi, ktorý podľa slov sv. Pavla „uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži.